

แบบรายงานผล
การตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ
รอบที่ ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

หน่วยงาน สำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๕

๓. แก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เห็นผลเป็นรูปธรรม

๓.๑ การวิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่ ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานการแก้ไขปัญหานี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เห็นผลเป็นรูปธรรม

หน่วยงานทางการศึกษาได้ดำเนินการสำรวจสภาพหนี้ จัดทำฐานข้อมูล และจัดกลุ่มสภาพปัญหาหนี้สินของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลและแนวทางในการแก้ไขปัญหานี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด และได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้ข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษา และข้าราชการบำนาญ ลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการแก้ไขปัญหานี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยได้ขับเคลื่อนการดำเนินงาน ดังนี้

๑) จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการแก้ไขปัญหานี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อบูรณาการในการแก้ไขปัญหานี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา

๒) ประสานกับสถาบันการเงินในการประนอมหนี้สินครูด้วยวิธีการที่เหมาะสมกับสภาพการเงินของบุคลากรแต่ละราย โดยให้มีเงินเดือนคงเหลือสุทธิหลังจากหักชำระหนี้ในแต่ละเดือนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ และประสานการจัดการให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับไฟแนนซ์ (Refinance) หรือรวมหนี้เป็นก้อนเดียวเพื่อลดภาระการผ่อนชำระหนี้จากหลายที่ โดยลดดอกเบี้ยให้ถูกลง ระยะเวลาผ่อนชำระยาวขึ้น สามารถชำระเงินต้นเพิ่มเติมจากเงินผ่อนชำระรายงวดได้

๓) จัดอบรมเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในการวางแผนการใช้เงินและการเก็บออมเงินให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งปลูกฝังให้มีความรู้ สร้างวินัยการบริหารจัดการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพและการใช้ชีวิตอย่างพอเพียง โดยเฉพาะข้าราชการบรรจุใหม่จะรับการปฐมนิเทศในเรื่องวินัยด้านการเงินและการออมเงิน

๓.๒ ผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนนโยบายฯ แก้ไขปัญหานี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เห็นผลเป็นรูปธรรม

๑) การสำรวจสภาพหนี้ จัดทำฐานข้อมูล และจัดกลุ่มสภาพปัญหาหนี้สินของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด

หน่วยงานทางการศึกษาได้ดำเนินการสำรวจสภาพหนี้สินของข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษา และข้าราชการบำนาญในสังกัด โดยการประชาสัมพันธ์ให้ผู้สนใจมาลงสมัครทะเบียนเข้าร่วมโครงการด้วยความสมัครใจ ซึ่งได้จัดกลุ่มสภาพปัญหาหนี้สินออกเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่

๑. กลุ่มสีแดง (วิกฤติ) หมายถึง ผู้ที่มีเงินเดือนคงเหลือสุทธิน้อยกว่าร้อยละ ๓๐ หลังจากหักชำระหนี้ (ทั้งที่ถูกฟ้องร้องดำเนินคดีแล้วและยังไม่ถูกฟ้อง) ซึ่งได้ดำเนินการ ดังนี้

- เจรจากกับเจ้าหนี้เพื่อขอปรับโครงสร้างหนี้
- ไกล่เกลี่ยเพื่อชะลอการฟ้องร้องดำเนินคดี
- ไกล่เกลี่ยระหว่างพินาศคดี

๒. กลุ่มสีเหลือง (ใกล้วิกฤติ) หมายถึง ผู้ที่มีเงินเดือนคงเหลือสุทธิมากกว่าร้อยละ ๓๐ หลังจากหักชำระหนี้ และมีแนวโน้มจะเป็นหนี้วิกฤติ ซึ่งได้ดำเนินการ ดังนี้

- เจริญกับเจ้าหน้าที่เพื่อขอปรับโครงสร้างหนี้
- ควบคุมการรับรองเงินเดือนการให้กู้เพื่อควบคุมยอดหนี้
- ๓. กลุ่มสีเขียว (ปกติ) หมายถึง ผู้ที่ไม่มีหนี้สิน ซึ่งได้ดำเนินการ ดังนี้
 - พัฒนาความรู้ด้านการเงินและการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒) การดำเนินการสถานีแก้หนี้ /คณะกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา จังหวัด ในหารดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา (สถานีแก้หนี้ครู) ซึ่งมีการดำเนินการ ดังนี้

- ดำเนินการเกี่ยวกับงานช่วยอำนวยความสะดวก และงานเลขานุการของคณะกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา

- รับเรื่องราวร้องทุกข์ ร้องเรียน เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา และส่งต่อข้อมูลแก่คณะกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหา

- เป็นศูนย์ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อบูรณาการในการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา และบุคลากรอื่นที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

- รวบรวมผลการกำกับติดตามการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา

- รวบรวมผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อรายงานต่อคณะกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา

๒. แต่งตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (สถานีแก้หนี้ครู) เพื่อให้การดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คล่องตัว และเป็นระบบ

๓. ประชาสัมพันธ์เชิญชวนครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างทั่วถึง เพื่อสมัครลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการด้วยความสมัครใจ พร้อมกรอกข้อมูลให้ครบถ้วน ผ่านโปรแกรมระบบออนไลน์ ระบบแก้หนี้ สพฐ. (DEBT OBEC) “โครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ” ตามปฏิทินการลงทะเบียน จำนวน ๕ รอบ ดังนี้

รอบที่ ๑ วันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๖ – ๕ มกราคม ๒๕๖๗

รอบที่ ๒ วันที่ ๒๐ – ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

รอบที่ ๓ วันที่ ๒๑ – ๓๐ เมษายน ๒๕๖๗

รอบที่ ๔ วันที่ ๒๑ – ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๗

รอบที่ ๕ วันที่ ๒๑ – ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๗

๔. ประชาสัมพันธ์การหักเงินเดือน เงินบำนาญให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการหักเงินเดือน เงินบำนาญข้าราชการ เพื่อชำระหนี้เงินกู้ให้แก่สวัสดิการภายในส่วนราชการและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๑ อย่างเคร่งครัด และให้ผู้บังคับบัญชาตรวจสอบอย่างละเอียดรอบคอบก่อนที่จะรับรองให้ผู้ได้บังคับบัญชาหักเงินทุกครั้ง

๕. ประชุมคณะกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (สถานีแก้หนี้ครู) ของข้าราชการครูที่ลงทะเบียนเข้าร่วม “โครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ” ในแต่ละรอบ เพื่อตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น วิเคราะห์ปัญหาหนี้สิน และจัดกลุ่มสภาพปัญหาหนี้สินออกเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มสีแดง (วิกฤติ), กลุ่มสีเหลือง (ใกล้วิกฤติ), กลุ่มสีเขียว (ปกติ)

๖. ประสานกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูและสถาบันการเงินต่างๆ เช่น ธนาคารกรุงไทย ธนาคารออมสิน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการปรับโครงสร้างหนี้ การประนอมหนี้ และการรีไฟแนนซ์ (Refinance) หรือรวมหนี้เป็นก้อนเดียว ด้วยวิธีการที่เหมาะสมกับสภาพการเงินของบุคลากรแต่ละราย โดยให้มีเงินเดือนคงเหลือสุทธิหลังจากหักแต่ละเดือนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐

๗. รายงานความก้าวหน้าในการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา ทุกวันที่ ๕ ของเดือนให้กับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

๑. แจกเวียนหนังสือมาตรการช่วยเหลือ เพื่อแก้ปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและกระทรวงศึกษาธิการ ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับทราบ

๒. ได้ออกประกาศมาตรการและประชาสัมพันธ์ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทราบ เรื่อง การจัดสรรวงเงินให้กู้ยืมของเงินทุนหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๓. มีการให้ยืมเงิน เพื่อใช้เป็นเงินเดือนให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาในระหว่างรอบประมาณจัดสรร

๔. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาหนี้สิน โดยให้เข้าร่วมมาตรการแก้ไขปัญหาหนี้สินครู

๕. มีการสอบทานการออกใบรับรองการจ่ายเงินเดือนและเงินอื่นๆ ซึ่งหากจะนำไปเป็นหลักฐานการขอกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงิน ต้องมีลายเซ็นของผู้อำนวยการวิทยาลัยหรือผู้รับมอบอำนาจ พร้อมทั้งประทับตราวิทยาลัยทุกครั้ง

๖. ดำเนินการควบคุมยอดหนี้ไม่ให้เกินความสามารถในการชำระหนี้ จะต้องมีเงินเดือนสุทธิหลังหักชำระหนี้แล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐

๗. จัดโครงการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กรมส่งเสริมการเรียนรู้

๑. ประชาสัมพันธ์การให้กู้ยืมเงินทุนหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นประจำทุกปี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อบรรเทาและลดภาระหนี้สินที่มีอยู่เดิมเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว และเป็นข้อมูลเป็นทางเลือกสำหรับบุคลากรในการบรรเทาและลดภาระหนี้สินที่มีอยู่เดิม

๒. ประสานการจัดการให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รีไฟแนนซ์ (Refinance) หรือรวมหนี้เป็นก้อนเดียวเพื่อลดภาระการผ่อนชำระหนี้จากหลายที่ โดยลดดอกเบี้ยให้ถูกลง ระยะเวลาผ่อนชำระยาวขึ้น สามารถชำระเงินต้นเพิ่มเติมจากเงินผ่อนชำระรายงวดได้

๓. ปรับปรุงระบบการหักเงินเดือน แนวปฏิบัติการหักเงินเดือน และการขอหนังสือรับรองเงินเดือน และควบคุมยอดหนี้ไม่ให้เกินความสามารถในการชำระหนี้ โดยตรวจสอบข้อมูลเงินเดือนคงเหลือสุทธิหลังหักชำระหนี้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐

๔. สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในการวางแผนการใช้เงินและการเก็บออมเงินให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งปลูกฝังให้บุคลากรที่ได้รับการบรรจุใหม่มีความรู้และสร้างวินัยในการบริหารจัดการเงินอย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้บุคลากรเข้ารับการอบรมพัฒนาผ่านระบบ KHURU ONLINE ของสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ทางการเงินและการบริหารจัดการหนี้ ดังนี้

- การพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อเสริมสร้างความยั่งยืนทางการเงิน หลักสูตร “ครูรุ่นใหม่ หัวใจพอเพียง” สำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีอายุราชการ ๑ – ๕ ปี

- การพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อเสริมสร้างความยั่งยืนทางการเงิน หลักสูตร “ครูไทยยุคใหม่ เข้าใจการเงิน” สำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีอายุราชการ ๖ – ๒๕ ปี

๓) การส่งเสริม สนับสนุน เสริมสร้างวินัยให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งบุคลากรที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานวางแผนทางการเงิน ให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดการหนี้อย่างยั่งยืน การบริหารการเงินการออม

๑. การอบรมหลักสูตรการพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรกระทรวงศึกษาธิการเพื่อเสริมสร้างความยั่งยืนทางการเงิน เช่น “ครูไทยยุคใหม่ เข้าใจการเงิน” หลักสูตร “ครูรุ่นใหม่ หัวใจพอเพียง” เป็นต้น

ประชาสัมพันธ์ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้ารับการอบรมพัฒนาผ่านระบบ KHURU Online ของสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ทางการเงินและการบริหารจัดการหนี้ ดังนี้

๑) การพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อเสริมสร้างความยั่งยืนทางการเงิน หลักสูตร “ครูรุ่นใหม่ หัวใจพอเพียง” สำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีอายุราชการ ๑ – ๕ ปี

๒) การพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อเสริมสร้างความยั่งยืนทางการเงิน หลักสูตร “ครูไทยยุคใหม่ เข้าใจการเงิน” สำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีอายุราชการ ๖ – ๒๕ ปี

๒. การอบรมหลักสูตรอื่นๆ ที่หน่วยงานจัดขึ้น

๑) ประชาสัมพันธ์ให้ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เข้าร่วมอบรมโครงการพัฒนาทักษะการวางแผน สร้างวินัยและองค์ความรู้ทางการเงินและการออม ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกับธนาคารออมสินแห่งประเทศไทย

๒) ประชาสัมพันธ์การอบรมเสริมสร้างวินัยและการวางแผนทางการเงิน โดยวิทยากรจากธนาคารแห่งประเทศไทย สาขาภาคเหนือ

๓) ประชาสัมพันธ์การอบรมตามหลักสูตร และสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้ารับการอบรมตามหลักสูตรต่างๆ ดังนี้

๑. หลักสูตร “สร้างภูมิคุ้มกัน จัดการหนี้สิน” จัดโดย สำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา ประกอบด้วย ๕ หลักสูตร ย่อยดังนี้

หลักสูตรที่ ๑ : เงินทองต้องวางแผน

หลักสูตรที่ ๒ : รู้ก่อนเป็นหนี้ จะได้ไม่รู้จักทีหลัง

หลักสูตรที่ ๓ : เป็นหนี้แล้ว จัดการยังไง

หลักสูตรที่ ๔ : แก้ปัญหาหนี้เสียยังไงดี

หลักสูตรที่ ๕ : เครดิตบูโร สมุดพกหนี้สิน

๒. หลักสูตร “การบริหารจัดการด้านการเงินตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จัดโดย สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๓.๓ ปัญหาอุปสรรค แนวทางการแก้ไขปัญหา และผลที่คาดว่าจะได้รับ

ปัญหา/อุปสรรค	แนวทางการแก้ไขปัญหา	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
๑. สถาบันการเงิน/สหกรณ์ไม่สามารถลดดอกเบี้ยได้	๑. ภาครัฐควรบังคับใช้กฎหมายให้สถาบันการเงิน/สหกรณ์คิดดอกเบี้ยในอัตราต่ำ	๑. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีเงินเหลือในการดำรงชีพ
๒. ยอดหนี้มีจำนวนมาก ทำให้สถาบันการเงิน/สหกรณ์ ไม่สามารถรวมหนี้ได้	๒. ประสานสถาบันการเงิน/สหกรณ์ ขอความอนุเคราะห์ในการลดดอกเบี้ย และขยายวงดการชำระหนี้	๒. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการลดดอกเบี้ย และขยายวงดการชำระหนี้
๓. ข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษา และข้าราชการบำนาญในสังกัดที่มีปัญหาหนี้สินไม่ยอมลงทะเบียนแก้ไขปัญหานี้สินครูฯ	๓. มีการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายผ่านช่องทางต่างๆ มากยิ่งขึ้น และสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ลงทะเบียน	๓. มีผู้มาลงทะเบียนแก้ไขปัญหานี้สินครูเพิ่มมากขึ้น
๔. การจัดสรรวงเงินให้กู้ยืมของเงินทุนหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหานี้สินครู มีข้อกำหนดคุณสมบัติ/เงื่อนไขของผู้กู้และผู้ค้ำที่ค่อนข้างเข้มงวด จึงทำให้มีผู้ประสงค์กู้จำนวนน้อย และยื่นกู้ไม่ผ่าน	๔. มีการผ่อนปรนเงื่อนไขให้ลดลง และกำหนดหลักเกณฑ์ที่เอื้อต่อผู้กู้ให้มากขึ้น	๔. มีผู้ประสงค์กู้มากขึ้น
๕. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ขาดความรู้ ความเข้าใจในการแก้ไขปัญหา และขาดการแนะนำที่ถูกต้อง	๕. จัดอบรมให้ความรู้ในเรื่องการออม/การใช้จ่ายเงิน/การทำบัญชีครัวเรือน และสร้างกลุ่มแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อช่วยในการแก้ไขปัญหา	๕. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ ช่วยเหลือสามารถแก้ไขปัญหาดได้อย่างถูกต้อง และเพิ่มกำลังใจในการทำงาน
๖. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาบางส่วนต้องเผชิญกับอัตราดอกเบี้ยที่สูงจากการกู้ยืมเงินทั้งในและนอกระบบ	๖. จัดหาช่องทางการกู้ยืมที่มีอัตราดอกเบี้ยต่ำ โดยประสานงานกับสถาบันการเงินหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การตั้งกองทุนสำหรับการกู้ยืมเงินโดยเฉพาะสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	๖. ลดภาระดอกเบี้ยที่สูง ช่วยให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถลดภาระหนี้สินลงได้

ปัญหา/อุปสรรค	แนวทางการแก้ไขปัญหา	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
๗. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาบางส่วนมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการชำระหนี้ เนื่องจากมีภาระค่าใช้จ่ายสูง	๗. พัฒนาศักยภาพของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในการสร้างรายได้เสริม เช่น การจัดอบรมเสริมสร้างทักษะอาชีพ การให้คำปรึกษาด้านการลงทุน หรือการเข้าร่วมโครงการที่สนับสนุนการมีรายได้เสริม	๗. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาจะมีรายได้เสริมที่ช่วยเพิ่มความสามารถในการชำระหนี้ ลดภาระทางการเงิน และมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น

๓.๔ ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

๑) มีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ สถาบันการเงิน สหกรณ์ออมทรัพย์ครู คณะกรรมการแก้ไขปัญหานี้สินครูฯ รวมทั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่ให้ความสนใจและจริงจังในการร่วมมือกันแก้ไขปัญหาย่างจริงจังและยั่งยืน

๒) มีนโยบายในการแก้ไขปัญหานี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ชัดเจน มีการประสานงานให้ความร่วมมือในทุกระดับ และมีการอบรมให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการทางการเงินหรือหนี้สินให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้การแก้ไขปัญหานี้สินครูสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสบความสำเร็จ

๓) ความกระตือรือร้น รวดเร็ว ในการแก้ไขปัญหานี้สินครูให้กับลูกหนี้ทุกราย

๔) ความซื่อสัตย์ ความมีวินัย และความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของลูกหนี้

๕) หน่วยงานภาคนอกให้การสนับสนุนในการจัดทำหลักสูตรการฝึกอบรม เช่น สำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา, สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๖) มีหลักสูตรการอบรมในรูปแบบออนไลน์ เพื่ออำนวยความสะดวกในการเข้ารับการอบรม

๗) ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ ในการวางแผนทางการเงิน ให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดการหนี้อย่างยั่งยืน การบริหารการเงินและการออม

๘) ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีวินัยทางการเงิน และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมค่าใช้จ่ายให้เหมาะสมกับรายได้

๓.๕ ข้อเสนอแนะ

๑) รัฐบาล สถาบันการเงิน สหกรณ์ออมทรัพย์ครู ข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษา และข้าราชการบำนาญ ควรร่วมมือกันแก้ไขปัญหาย่างจริงจัง และหน่วยงานต้นสังกัดควรบังคับใช้

๒) รัฐบาลและหน่วยงานระดับกระทรวง ควรออกมาตรการในการแก้ไขปัญหานี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม เช่น การลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูและสถาบันการเงิน

๓) ควรมีการอบรมให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการทางการเงินและแก้ไขหนี้สินให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างทั่วถึง

๔) ควรมีการขับเคลื่อนภายใต้เครือข่ายสถานีกแก้หนี้ครู ต้องอาศัยเครือข่ายที่เข้มแข็ง ประกอบด้วย คณะกรรมการแก้ไขปัญหานี้สินครูฯ สถาบันการเงิน และลูกหนี้ ร่วมวางแผนวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายบุคคล เพื่อประสิทธิภาพในการจัดการแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างตรงเป้าหมาย

๕) ควรจัดทำ MOU เป็นพันธสัญญากับลูกหนี้ ที่จะไม่ก่อหนี้สินผูกพัน จนเป็นภาระต่อตนเอง ครอบครัว และส่งผลกระทบต่อกระทรวงศึกษาธิการ

๖) จัดอบรมให้ความรู้ด้านการเสริมสร้างวินัยในการออมเงิน และได้รับความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการวินัยทางการเงิน แก่ข้าราชการครูบรรจุใหม่ทุกครั้งที่มีการเรียกบรรจุ

๗) ส่งเสริมการสร้างรายได้เสริม จัดอบรมทักษะอาชีพเสริมที่สอดคล้องกับความสนใจของครู สร้างแพลตฟอร์มออนไลน์สำหรับครูในการขายผลิตภัณฑ์หรือให้บริการสอนพิเศษ

๘) ควรมีการจัดหาช่องทางการกู้ยืมเงินที่มีอัตราดอกเบี้ยต่ำและไม่ซับซ้อน เพื่อลดปัญหาการกู้ยืมเงินนอกระบบ

๙) ควรมีการติดตามและประเมินผลการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูอย่างต่อเนื่อง และปรับปรุงมาตรการตามความเหมาะสม

๓.๖ รูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรม ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน ได้ขับเคลื่อนนโยบายการแก้ไขปัญหาหนี้สินครู จนสามารถให้ความช่วยเหลือข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เห็นผลเป็นรูปธรรม ด้วยกระบวนการ Re ๕ Step หัวใจแห่งความสำเร็จ คือ “บริการด้วยหัวใจ ดุจญาติมิตร” ซึ่งมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑) เป็นศูนย์กลางรับเรื่องช่วยเหลือลูกหนี้ ประสาน เชื่อมโยงกับสถาบันการเงิน เพื่อเข้าช่วยเหลือลูกหนี้ ให้บริหารจัดการชีวิตตนเองให้อยู่ได้อย่างมีความสุข

๒) บริหารจัดการแก้ไขปัญหาหนี้สินลูกหนี้ และให้มีเงินเดือนเหลือไม่ต่ำกว่า ๓๐%

๓) จัดอบรมให้ความรู้ด้านการบริหารการเงินแก่ข้าราชการครูบรรจุใหม่ทุกคน

๔) สถาบันการเงิน สหกรณ์ออมทรัพย์ครู ดอกเบี้ย ๕% ปันผลเฉลี่ยคืนดอกเบี้ยเงินกู้ ๑๒% ของดอกเบี้ย เท่ากับลูกหนี้ได้ลดดอกเบี้ยเหลือเพียง ๔.๑๐%

